Год. III.

Сеетовидъ излази два путь у Гадмици Средомъ и Суботомъ. вдопшня му е цѣна 12 фор., изрои године 6 ф., ср. а на четвтъ године 3 ф. ср. Цѣна е са Србію 52 кр. ср. годишнѣ; 26 на по год. или 13 кр. ср. на четврть год. выша.

СВЕТОВИДЪ.

Число 42.

Обявленія пріймаю се етвйс комъ єзику. Одъ петитъ врсуплаћа се 1вый путь 4 кр., 2і путь 3 кр., а 3ій путь 2 кр ср., поредъ штемпла одъ 10 кр. ср. — Учредничество по. лази се у Леополдштату, Ма ренгассе ч. 756, II бас. I катѓ врата 5.

ЦЕНТРАЛНЫЙ ДНЕВНИКЪ ЗА ПОЛИТИКУ И БЕЛЕТРИСТИКУ.

У Бечу, у Суботу 23. Октобера. 1854.

ТЕЛЕГРАФИЧНЕ ДЕПЕШЕ.

Паризъ 2. Нов. Монитеръ явля, да е енглевскій пароброд „Трентъ“ 25 одъ Севастопола отишао и 26 у вече у Варну стигао Онъ е донео извѣстіе, да се бомбардиранѣ жестоко држи. Обсадници управили су неколико топова противъ капія Севастопола. Варошь е была пуна мртвы и раннѣны. Кажу да е Адмиралъ Нахимовъ едномъ кумбаромъ убіенъ.

Берлинъ 2. Нов. Єдна телеграфична вѣстъ изъ С. Петербурга одъ данашнѣгъ дана явля: По едномъ извѣстію Княза Меншикова одъ 27 у вече, ніе се одъ 25 ништа кодъ Липрандіовогъ сбора случило. Ватра противъ града была е 27 слабія. Мы смо іой съ успѣхомъ одговорили. Ватра съ морске стране ніе се опетъ повторила.

Лондонъ 2. Нов. (изъ ютра) „Таймсъ“ явля да правителство имаде извѣстія изъ Крима одъ 25. т. м. да обсада добро напредуе. Поричу се пређашнѣ депеше о енглезскомъ губитку.

ИЗВОДИ ИЗЪ БЕЧКИ ДНЕВНИКА.

„Пресса“ пресматра данасъ позориште рата на балтику, и признае, да су юначка дѣла флоте остала иза найскромніегъ очекиваня. Рѣшителне резултате очекуе она само, ако западне силе Прайзску и Шведску задобыю.

Ostdeutsche Post претреса мисли и желѣ у Берлину о изходу Кримске експедиціе. Очевидно, вели, мисле у Берлину, ако оружіе саюзника неуспѣ, да ће Прайзска изгледъ имати, латити се роле посредственика То е обсена! Западне силе узпали ће се осветомъ іоштъ веѣма. Прайзска ће подпасти доцніе моралномъ насилію, кой неодговара нити своимъ достоинству нити своимъ интерессу. Мы мислимо да е садъ найболѣ време за Прайзску, да се конатно рѣчи, садъ то есть — пре него што се судба Севастопола рѣши!

„Лойдъ“ мануо се Прайзске и Саксоніе, те разчленява данасъ „куповину државногъ иманя чрезъ приватне люде.“ По томъ хвали уредбу, што е држава подъ аренду дала гвоздене путове нѣке французскомъ дружству. Найвећій узрокъ тому кораку, долази вели одтудъ, што правителство Финанціе, хоће што пре да поправи станѣ новаца. Онъ се нада да ће дружство већу хасну изъ тій гвоздены путова имати него правителство.

ПОЗОРИШТЕ РАТА У КРИММУ.

По едной телеграфичной вѣсти изъ Варшаве одъ 1. Нов. явлѣной у слѣдству едне депеше Княза Меншикова одъ 26. Окт. дошла е слѣдуюћа новость:

О сраженію Русса подъ Липрандіомъ доноси Фремденбл. слѣдуюћа доставляня: Генералъ Липранди, кой е 35 шкадрона и 22 баталіона са многочислени топови имао, отворіо е нападай на енглезскій станъ са едномъ дивизіомъ само. Почемъ е на юришъ 4 редуте освоиіо, пресудило е битку нападанѣ коняника. Нападанѣ было е тако жестоко, да су Енглези 600 коняника изгубили. Руссима паде 11 топова у руке.

Генералъ Липранди напао е 25 (13) Окт. на станъ саюзника кодъ Балаклаве, и отео 4 редуте и 11 топова. Енглезско коняничтво было е одъ русскогъ до ноге потучено. Оно е изгубило 500 людій. Обрана Севастопола продужуе се съ успѣхомъ. 25. Окт. Русси су втору французску батерію савршено сатрли. (О первой батеріи нема спомена.)

„Солдатенфрайндъ“ а по нѣму и Лойдъ у ч. 104 (247) саобштава слѣдуюће описаніе найновіи приключенія у Криму:

Саюзници примакоше се 16. т. на ½ милѣ Севастополу. Прва дивизія Енглеза стане на страну долине Црне, и заузме каналъ кой доводи піюћу воду посади. Ноћу одъ 16 на 17 излете Русси изъ града на позицію саюзника на црной рѣки. Енглезска дивизія повуче се 150 мртваца раннѣны и зароблѣны изгубивши къ резерви, на кое и Русси иза укрѣплѣнія сѣверны градића натрагъ се повуку.

Прво знаменитіе бомбардиранѣ случило се 16. т. м. Истый данъ оборе тежки топови, турски, русску батерію ч. 10 но она буде ноћу измеђъ 16. до 17 приликомъ излетаня на ново намѣштена. У зору 17. отворе саюзници са копне и морске стране ватру са найвећомъ жестиномъ. Неколико стотина топова, сувоземне и флотске батеріе, преспу южну варошь убиточномъ кишомъ танета, а земля е тутиьила ко одъ потреса. Тутань се слушао чакъ у Очакову. Флота саюзничка приближи се у бойномъ разреду ушћу пристаништа, гди е руска флота (12 линейны лађа и 9 пароброда) и више него 1600 топова покрай обале намѣштены, дочека, непрекидно просипаюћи страховиту ватру. Одма у почетку боя буду три енглезско-французске лађа покварене. Адмиралъ Хамеодврши се дакле, пуцати само на батеріе сарантинскогъ градића, покпомажући французске батеріе на капномъ. Противъ русске флоте пуцао е пакъ издалека топовима одъ 90 фунтій, то ће рећи: морао се изъ залива склонити, да поштеди лађе. За дивно е чудо было, што су русске убойне лађе непомично стояле, и тако се имаде той околности приписати, што е руска флота неколико стотина мртваца и раннѣны изгубила. Толико су Русси изгубили при обрани обалски батерія. Тай данъ погинуо е Вицеадмиралъ Корниловъ на театерской піяци, ударенъ иверомъ танета одъ 90 фунтій Покрай нѣга пало е 6 штабски Официра и више него 500 людій за неколико сатій. Русси нажу по званичнимъ извѣстіяма, да су имали неколико стотина мртваца, но веле, да и саюзници ништа успѣли нису, него су баремъ толико истый губытакъ претрпити морали. Мы то несумнямо тимъ манѣ што саюзници некажу, у чему су успѣли.

ВѢСТНИКЪ.

У *Бечу* 1. Нов. Прошасто число новина наши печатано е на вратъ на носъ, само да изиђе на опредѣлѣно време, па зато су две стране погрешно премѣштене. Ніе ни чудо, еръ шегрти раде, а незнаю србски. Изучене Срблѣ пакъ неће титографія да држи, да неплаћа већу плату, осимъ да и нама повиси цѣну за печатанъ табакъ.

У *Бечу*. Прекюче дошао е изъ Париза Г. Мариновићъ, Началникъ у оддѣленію Попечителства иностраны дѣла Княж. Србіе. Онъ е одсео у хотелу кодъ ягнѣта у Леополдштату а юче е одпутовао у Београдъ.

* Баерскій Попечитель Г. Фортенъ дочеканъ е юче (2 Нов.) одъ баерскогъ Посланика Графа Лерхенфелда. и учиніо е данасъ прву посѣту кодъ г. Попечителя Графа Буола-Шауенштайна. По подне была е кодъ г. Графа Лерхенфелда, сяйна часть.

* Прекюче су почеле се продавати нове белеге мѣсто штемпловане артіе.

* Збогъ правлѣня Дунавскогъ пристаништа у Пешти, чине се садъ преговори кодъ Попечительства трговине.

* Седмичный у Боцену излазећи листъ дозна е, да е Минист. Земльомѣръ Менгбургеръ у Трсту заповѣсть добыо, у Оршаву отићи, да предузме разбіянѣ пештера, кои тамо кодъ Демиркапіе пловеню лађа сметаю.

КРУНОВИНЕ.

Хорватска. (Нар. Нов.) Особыто намъ е мило, што можемо явити да е отацъ *Маріанъ Шунвићъ*, Францишканъ у Босни, посредованѣмъ ц. к. аустріанске владе именованъ пріе неколико дана бискупомъ босанскимъ.

СВЕТОЗОРЪ.

Наслѣдникъ С. Арноа у Криму, Генералъ Францъ Сертенъ-Канроберъ родіо се г. 1809 у Лотскомъ срезу. Г 1826 ступи у школу С. Ѣирску, гди две године проведе. Видимо га найпре као Лайтнанта у 47. регементи. Г. 1832 отиде у истомъ чину у Африку, гди се у више сраженія ооликовао. Г. 1837 постане Капетаномъ. Исте године буде регемента нѣгова изъ Орана у Константину премѣштена, гди се Войвода Немурскій и Генералъ Дамремонъ налазіо. При юришаню на Константину буде у ногу раннѣнъ. Г. 1839 врати се у Французску натрагъ, одликованъ крстомъ французске почестне легіе. Ту добые налогъ саставити изъ шпаньолски бегунаца, еданъ баталіонъ добровольника. Г. 1840 позове га Войвода Орлеанскій у станъ кодъ С. Омера, да изради учебну кньигу нѣку за Официре лакогъ воинства. У мѣсецу Октоберу премѣсте га у 6. ловачку регементу, а г. 1841 врати се изъ Африке натрагъ. У Маю Предсѣдателя републике. Оставши у томъ качеству, постане г. 1854 дивизіоннимъ Генераломъ, а у найновіе време заповѣдао е до смрти С. Арноа првой дивизіи пешака.

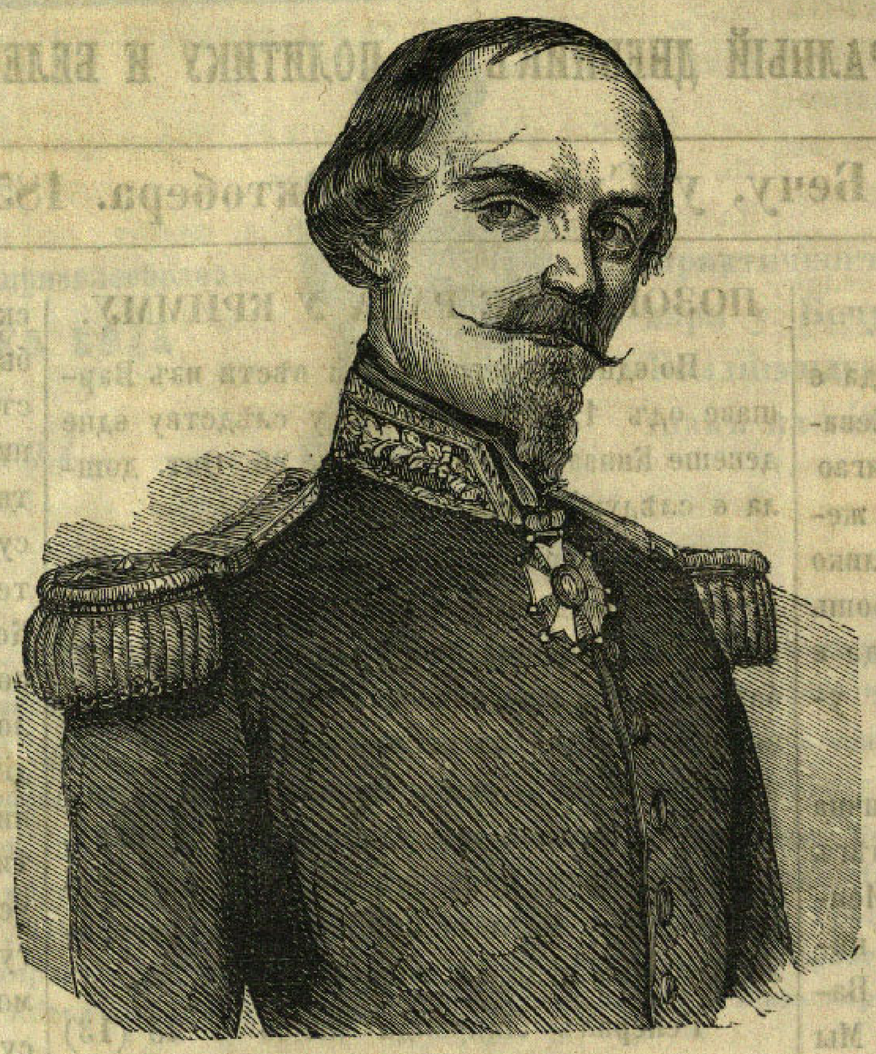

Генералъ Канроберъ.

1842 управляо е са 5 баталіономъ ловаца, и боріо се доцніе противъ Кабила, и Бу Маце. У сраженію кодъ Бала држао се са са 250 момака противъ више него 3000 людій. Исте године постане Подполковникомъ. Почемъ е Кабиле покоріо постане Полковникомъ. Г. 1848 добые налогъ, да покори горске обытателѣ у Буресу, кое на подножію Цебелъ Шеліе и затече и натрагъ сузбіе, заробивши Ахмедъ Бега. Текъ што е тай походъ свршио, добые регементу Зуава, и покори съ ньоме Кабиле наново кодъ Чиршуре. Приключенія у Зачи г. 1849 позову га тамо, пробіе се крозъ непріятелѣ и баци нешто посаде у обколѣну варошь Бусада. У Зечи заповѣдао е надъ едномъ колономъ нападателномъ. Ту се е тако одликовао, да е получио кавалирскій крстъ почестне легіе. Г. 1850 постане Генераломъ и буде у Паризъ позванъ, гди едну бригаду пешака получи. При томъ постане Аѣутантомъ кодъ бывшегъ

ЗАЛЮБЛѢНЪ БУДАЛА.

(Съ нѣмецкогъ.)

Любавь е лоповъ, лоповъ беше Јуда еръ е новце украо; лоповъ бы и Рахила еръ е свомъ отцу златне идоле покрала; лоповъ е быо Ахамъ, еръ е при освоенію града Єрихона осимъ други стварій и едно ипунце украо. Но іоштъ веѣій е лоповъ любавь, еръ ова многомъ човеку оштроумніе и разумъ украде и учини га правомъ будаломъ. Любавницы, любавницы! Амнонъ, сынъ Давидовъ тако се у свою сестру Тамарь залюбіо, да е одъ силне любави исирва болешльивъ, а после боме увелико болестанъ постао; нити му е ело нити пиѣе пріяло; лице му е побледило и подбуло, да е као надуване гайде изгледао; даню ноѣу непрестано е уздисао и пиштао, као годъ каква ненамазана собна врата. Тако е любвомъ разпалѣнъ быо, да безъ опасности и штете, ни поредъ сламногъ крова проѣи немогаше. Право е стихотворацъ рекао:

„Піянство и жене многе люде,
„Претвору боме у праве луде."

У евангелію найучтивіе позываю се три госта на обѣдъ, но одъ овы ніеданъ недоѣе, него првый рече: „Купіо самь землю, и морамъ изиѣи да ю видимъ, молимъ ти се извини ме." Другій каза „купіо самъ петъ плугова волова и идемъ ій огледати, молимъ ти се извини ме." Треѣій се изяснити изволіо: „Дѣвойку самь изпросіо, и немогу доѣи." Но непридае као проча два: „молимъ ти се извини ме. О читательи мои! знате ли зашто? Я извѣстно држимъ зато, што е веѣъ правый будала постао, еръ му е любавь разумъ одузела, и тако га са свимъ залудила.

Нѣкій занешеный младиѣъ, кадъ е разумео да замышлѣна му любезница за пѣга поѣи единствено сбогъ тога се одриче, што е недавно ногу сломіо, и премда е залечена опетъ съ ньомъ здраво рама, тако е дрзновенъ быо, да е таки своевольно кодъ едногъ одъ найбольи лѣкара отишао, ногу наново сломити дао и средства такова употребляти наложіо, како у будуште небы никадъ выше рамао. О будале надъ будалама.

Нѣкій другій за здравлѣ свое любезнице, ніе само пуну флашу вина до послѣднѣ капльице на душекъ изцрпіо, него е къ тому іоштъ и флашу са зубма размрскао, изжваѣао, и стаклене частице као найпріятній сладкишъ съ найвеѣомъ охотомъ прождерао, кое су му унутрашньость утробе тако изпросецале, да се наскоро любави, тѣла и свогъ живота на вѣчно лишити морао. О будале надъ будалама!

Нѣкій другій уплачка едну рукавицу свое любезнице, исту на парчета изсече, на масти изпеѣи даде, и мѣсто листиѣа прождере, признаваюѣи, да за цѣло време свогъ живота никаково ело ніе му болѣ пріяло. О будале надъ будалама!

Премудрый Саломонъ е самъ припознао, да е сбогъ любави ко страноземнимъ женштинама правый будала постао, кадъ е рекао: Найглупавій самь быо меѣу людма и разумъ ніе быо самномъ. (Прич. гл. 30) На таковый калупъ сдепанъ и са тако глупачко-будаластимъ цвѣѣемъ убраѣенъ, беше Дулциціусъ, Войвода Цара Діоклеціана, као што Бароніусъ приповѣда, године 749. Агапе, Хіонія и Ирена обручише и на жертву принесоше дѣвство свое Богу. Дулциціусъ спроѣу ньи прекомѣрномъ любвомъ разпалѣнъ нагне едне ноѣи на силу у обиталиште ньіово, у комъ су часу оне са сакрушенимъ срдцемъ Богу на молитву припале быле, као помаманъ юриши у куйну, но буде одъ Бога тако заслеплѣнъ, да му се одъ лонаца и тиганьица дѣвойке причине, притрчи имъ и поче ій грлити и любити не другчіе, него као да е свое пожелано благо у наручіяма имао, нити му на умъ падаше да е у куйни, но зацѣло држаше да е меѣу калуѣерицама, а не меѣу лонцима и тиганьицама, нити могаше миловаию и люблѣню край учинити, и веѣъ као живый ѣаво одъ чаѣа савъ црнъ изгледаше. Меѣу тимъ су се калуѣерице са своіомъ молитвомъ забавляле. Кадъ се данъ укаже и ютреный румень земный кругъ озари, и нашъ чистый Булциціусъ упути, се своіой куѣи, буде одъ свію као Архибудала поздравлѣнъ, но не остане само при тимъ него стадоше га горопадно и уздужъ и преко миронисати, докъ на последку огледалу за совѣтъ неприбеже, кое му таки безъ ласканя и претвараня истину каза, да га е нѣгова слепа и глупаста любавь и предъ Богомъ и предъ людма будаломъ начинила. О Боже! Кадъ бы се таково чудновато дѣло честѣе догаѣало, колико бы се цриы личина пронашло?

Є. П. Ј.

ЗАГРАНИЧІЄ.

Молдавія. (Ostd. Post.) Поуздана извѣстія изъ Галца одъ 24. Окт. являю слѣдуюће: Заповѣдникъ войске Князъ Горчаковъ обуставіо є войску, коя є са Днистра у Кримъ пошла была, и то у слѣдству примѣћеногъ спремаия Омеръ Пашиногъ противъ Бесарабіє. Ахметъ Паша оставіо є Каларашъ са 10.000 людій, да се саедини са Садикъ Пашомъ, кой у Бугарской стои. Искендеръ Бегъ стигао є са 4000 коняника у Рассову.

По „Ендеп. белжъ" имаю Турци у Галцу већъ 32.000 людій, а Русси 25.000. Турци се повлаче натрагъ до Траяновогъ шанца, да се саедине съ войскомъ, коя изъ Шумле долази. Русска су движенія сасвимъ одбранителна, а што є недавно Генералъ Ушаковъ кодъ Тулче преко Дунава прешао, ніє было друго ништа, него рекогносцирањ. По найновіємъ плану свомъ, купе се Русси садъ у Кишеневу, гди є Князъ Горчаковъ главный квартиръ свой већъ премѣстіо.

Бугарска. Изъ *Варне* одъ 20. Окт. являю, да укрцанѣ турскогъ воинства єднако трає. Отишло є неколико превозны лађа натрагъ у Французску и Енглезску, да доносе различне потребе за войску у Криму И воинство се очекує изъ Енглезске и Французске.

Нѣмачка. Са рѣке *Майне* 26. Окт. (Обште новине ч. 302.) Извѣштени кругови знаду већъ, да Предсѣдатель Министерства одъ Фортенъ успѣо ніє, измеђъ Аустріє и Прайзске у смислу аустрійске политике на основу савезногъ права, споразумѣнѣ прибавити. Прайзска се нећка и садъ, са Аустріомъ и Савезомъ участіє имати при дѣйствованю. Она држи, да є болѣ споразумѣти се са западнимъ силама у обзиру свогъ држаня у источномъ пытаню. Чини се да є толико извѣстно, да ћеду проче нѣмачке државе скупа съ Баерскомъ скоро се око Аустріє у коло ухватити, да брапе и заступе нѣмачке интерессе и достоинство нѣмачкогъ савеза. Саксонія и Хановеръ већъ се є за Аустрію изяснила.

Турска. *Цариградъ* 16. Окт. (Обште нов.) Пре осамъ дана опоменуше овдешнѣ Грке и Єрмене у цркви, да на прву вѣсть о паденію Севастопола, коє се 13 найдалѣ 14 очекивало, куће осветле. Данасъ имамо већъ 16, а нису іоштъ ни почели на градъ пуцати. Копанѣ шанцева ишло є споро. Докъ су се тежки топови изъ лађе искрцали, стало є обсаднике такође много труда. При томъ є онай Меншиковъ сборъ 20—25.000 людій якій, што є кодъ Бакшисарая стояо, обсаднике испочетка узнемиравао и дражіо. Борбе є было готово свакій данъ. То сведоче раннѣни Енглези и Французи, кои су юче овамо донешни, одъ првы 400, а одъ други 150. Найпосле начине шанцеве на страни противъ Бакшисарая, те садъ имаю мира. Ако и говори „Журналъ де Конст." да є станѣ здравля у войсци врло поволянъ, ипакъ колера бѣсни на флоти и међу суво-земномъ войскомъ. Енглези изгубише на маломъ разстоянію одъ Каче до Балаклаве 40 людій. Но башъ да колера пепостои, имаде и други болестій, єръ се приближує рђаво време, ноћи су ладне, а воинство спава у полю. Многи су Официри писали, да имъ одавде пошлѣмо кожуе.

Италія. *Римъ* 21. Окт. Прекюче посѣтіо є Папа ковницу свою у Ватикану, гди се чуваю новци државе. Почемъ є све пресмотріо, заиште ключъ одъ Управителя, затвори врата, и метне ключъ у џепъ. Ово дѣло учинило є велику позорностъ. Чини се да Піюсъ IX. хоће самъ да чува благайницу свою.

Шпанія. *Мадритъ* 22. Окт. (Обште нов.) Новине говоре много о састанку Ешпартера и Одонела, при комъ су се оба ова найзнаменитія члена кабинета у обзиру издаваемогъ устава и реорганизаціє войске сложили. „Ешпартеро" веле єдне подговорене новине, „казао є, да ће свако покушеніє републике или диктатуре до крайности побіяти, а напротивъ хоће уставну монархію да одржи, єръ є она за Шпанію найболя." Краль се юче вратіо съ Кральицомъ у Мадритъ. Данасъ є држана у цркви съ. Исидора велика слава за честъ „юнака за слободу", кои су 17, 18, и 19 Юлія у Мадриту, и 30. Юнія у Вивалкару погинули. Овомъ торжеству присутствовали су сви Попечительи, воинство и народна гарда.

Енглезска. *Лондонъ* 25. Окт. Тористичный „Стандардъ" вели у обзиру Непира: Енглезска очекує одъ нѣга, да онай данъ, чимъ се кући врати, одъ Адмиралства иште уреданъ войничкій судъ, састоећи се изъ правично изабраны морски Официра, кой да испыта нѣгово поведеніє, одъ како є врховну заповѣстъ надъ флотомъ пріймио, и да се сведоци преслушаю.

Правителство ліє 100 топова одъ найвеће тежине. Оне хитаю обле кугле одъ 94 фунте тежине. Нѣка приватна фабрика обвезала се, да ће сваке седмице 18 найтежи топова да саліє.

„Таймсъ" срди се, што су пуне лађе превоя за раннѣнике нераздѣлѣне остале. Наши су войници вели у Криму раннѣни; болница налази се у Скадру, а апатека у Варни.

Лондонъ 27. Окт. „М. Постъ" садржи съ крупніимъ писменима слѣдуюћій уводный чланакъ. Мыслимо неће намъ нитко противсловити, ака явимо за свршену ствар, да є измеђѣ правителства саединѣны држава и републике св. Неделька (С. Доминго) дуже време преговоръ чинѣнъ, кой є основао сѣвероамериканскій протекторатъ. Истый се односи фактично на єдну часть острова тогъ. Добытакъ тако важногъ мѣста, одакле сѣверна Америка оба шпаньолска острова Кубу и Порторико подъ опасностъ ставля, те тако посредствено у наша западноиндійска притяжанія дира, неможе се равнодушно сматрати. Очевидно є то єданъ одъ оны резултата славолюбиве и нападателне политике, кою сѣверна Америка на єдной и другой страни атлантичкогъ мора у дѣйство привести мисли.

Руссія (Pr. Corr.) Импер. Академія у С. Петербургу издала є недавно єданъ чланакъ о тако названимъ бугарскимъ населбинама у Бесарабіи, гди се є 1. Септ. 1850. 85,466 душа православне вѣре наброяло. По *народности* налазило се међу ньима: Бугара 69.525 бугарски Цигана 56, Молдаваца 12,805. Арнаута 1328, Грка 307, и Малорусса 1440. Число населбина износи 83. — Прелазакъ Бугара, кои су съ турскомъ управомъ незадовольни были, започео се са 620 фамилія. Они су се іоштъ подъ Царицомъ Єлисаветомъ населили. Знаменито є порастао тай прелазакъ за време рата измеђъ Руссіє и Турске г. 1787 до 91 и г. 1806 — 12. После Букурешткогъ мира и одъ како су Русси землю заузели, умножиле су се бугарске населбине тако, да є г. 1821 већъ 7755 фамилія и 38.023 душе было. Къ тому валя додати готово 3900 фамилія, коє су се за време рата г. 1828 до 29 преселиле. По *єзику* разликую се исти Бугари и они населѣници, кои су съ ньима дошли, а єдне су вѣре, дакле они Бугари, кои изъ Мацедоніє (18,816) долазе — за 17,129 душа незна се когъ су порекла. — Зову се сами црни Бугари, и говоре бугарски. Они, кои су изъ Добруче и околице одъ Варня дошли, (21,429) говоре турски. Они се сами зову Гагаузи, Мацедонски Бугари употреблюю кирилицу, и носе се бугарски а румелски Бугари употреблюю грчку азбуку. Одѣло наличи имъ турскомъ. Гагаузи имаю влашку азбуку. — Пришелци получили су одма при свомъ прелазку землѣ. Найвеће мѣсто, а у єдно и сѣдиште ньіовогъ правленія зове се: Болградъ Оно има 8214 жителя.

Сѣверна Америка. *Нуй-Јоркъ* 4. Окт Овде су времена врло рђава и обуставляю се плаћаня свакій часъ. Прекюче є пала у Нуй-Јорку єдна банка. — Найболѣ артіє продаю се са $2\frac{1}{2}$ до 3 процента за мѣсецъ дана, или 36 процента за годину. Главница ніє се нимало поправила, а варошке банке престале су готово сасвимъ са продаванѣмъ мѣница.

ЖИТНА ТРГОВИНА.

Сисакъ 29. Окт. Неколико пароброда дошло є овамо, и донело ц. дуванъ. На путу се налазе товари кукуруза и пшенице. Бележимо Марошку пшеницу 7 ф. 30—36 кр. Панчевачку 7 ф. 6—12 кр. кукурузъ 4 ф. 4 кр. до 6 ф. 1 кр. Продая ограничена є само на мѣстну потребу.

У *Карловцу* стои пшеница 6 ф. 40 кр. хорватска. 85—86 ℔ по $7\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ за море, кукурузъ $4\frac{1}{4}$—$4\frac{1}{3}$ одъ прилике 1000 вагана продано слабогъ єеспапа за Сенъ по 3 ф. 54 кр. За банатску найболю пшеницу плаћа се данасъ 32—$32\frac{1}{2}$, наполица 23—25 ф. т. ражъ 22—23, зобь $9\frac{1}{2}$ — 10 кукурузъ у клипу $10\frac{1}{2}$—11 Ф.

ВАШАРЪ ОДЪ ВОЛОВА У БЕЧУ.

30. Окт. Дотерано є 2589 комадій по 100 — $138\frac{1}{2}$ ф. (415 — 545 ℔) комадъ а 21 — 24 ф. одъ центе. У Бечу є остало 1824 комадій. Натрагъ одтерано 765 комадій.

ВАШАРЪ ОДЪ СВИНЯ У БЕЧУ.

У Четвртакъ 2. Нов. (п. р.)

Фунта меса продавала се по 46 — 47 кр.

БЕРЗА.

У *Бечу* 3. Нов. Злато $26^{3}/_{4}$—27

Сребро $23^{1}/_{2}$—24

ОГЛАСЪ.

(13—2) **СТЕЦИШТЕ.**

За изборъ Діакона при Цркви Катедралной одређенъ е рокъ до 15. Новембера т. г. по старомъ календару, плата е годишня 200 фор. среб. а изгледъ е да отличный Діаконъ Катедралный или у. Н. Саду за Пароха или на другу добру парохію избранъ быти може. Кои ово званіе Діакона получити желн, тай има прошеніе свое с'нуждним доказателствама о совршенимъ теологическимъ наукама, о моралномъ и политичномъ владаню, такођеръ и другнмъ у пѣнію и наукама способности снабдѣвено на Обштество црковно Србско Н. Садско послати, и осимъ тога лично себе преставити и пробу у пѣнію явно у Цркви при Богослуженію дати.

Изъ Засѣданія Црковногъ Обштества Србскогъ дана 26. Септембера. 1854, год У Н. Саду држаногъ.

Пешаръ Чакранъ,
Магистрата Присѣдатель и церковногъ Сербскогъ Обштества Иншпектор.

Пешаръ Ненадовићъ,
Црков. Обшт. Срб. Актуаръ.

ОГЛАСИ.

(10—5)

Велика гостилница народна у Бечу.

Доле подписани узимаю себи честь, високопочитаему публику извѣстити, да су пріймили *народну гостилницу*, познату *изванреднимъ посѣтомъ странаца*. Гостилница ова спорећава се достойно съ првимъ заведеніяма, еръ садржи у сва 4 ката 200 соба, снабдѣвене са свима потребама. Оне су прекрасно, цѣли сходно и удобно намѣштене. Велика гостилница ова имаде особыто преимућство и ползу, што лежи на найлепшемъ мѣсту у Леополдштату, близу сѣверне железнице, близу пристаништа за пароброде, Карловогъ театра и циркуса. П. Т. путници наћи ће у гостилници овой: велику, украшену и врло лепо намештену салу одъ обеда, салу за кафану и биліяре, собе за игранѣ и читанѣ, собе обашка и за слуге, илице у свакомъ кату, шупу за кола, шталу за 60 коня, и Послужителѣ, кои говоре све езике еуропейске. За Србле, кои су се свагда овамо свраћали, имамо нарочитогъ толмача, кой србски говори. Особыто ће се може быти путницима та удобность допасти, што са велике терасе, коя 6000 □ стопа садржи, уоколо и надалеко найлепшій изгледъ уживати могу. Са парномъ машиномъ извлачи се піюћа вода до найвишегъ ката, и грее се сво зданіе машиномъ. Подписани притяжатели задобыли су у своимъ послу велико вишегодишнѣ искуство како у внутреньости царства, тако у заграничію, особыто у Французской, Енглезской и Америки. Они су тога ради у станю, послужити високо благородство и п. т. господу путнике по обычаима ньіовы земаля и у матернѣмъ езику ньіовомъ. За точну послугу, добру и фину куйну, чисто и добро пићe и учтивъ обходъ съ г. гостима постарали смо се найболѣ. Долеподписани ласкаю дакле себи, да ћеду се г. путници увѣрти собственомъ посѣтомъ о истини свега, што е речено.

Т. Мухъ и Маеръ.
Притяжатели народне гостилнице.

(4—28)

ПРАВИ САЙДЛИЧЕВИ ПРАШКИ.

Главный е магазинъ за разпошилянѣ по свомъ царству у Бечу.

У апатеки кодъ беле роде тухлаубенъ бр. 562.

Прави ови Сайдличеви прашки, кои изврстно дѣйствую, и против сваке теготе у утроби и против различны други болестій помажуе пролазе како у престолномъ граду, тако у свима провинціяма царскимъ и у сусѣдномъ заграничію сваке године стотинама хиляда кутія те тако одъ стране поштоване публике изъ дана у данъ све веће уваженіе получаваю. По вишегодишнѣмъ искуству найбольи наши Лѣкара, помаже прашакъ овай противъ запеклости (или тврде нарави) противъ несваримости, шулѣва, слина (шлайма) противъ грчева у стомаку, несвестице, навальиваня крви и противъ различиты женски болестій. Често помогне прашакъ овай одма а на свакій начинъ отлакшава знаменито оному, кому одъ многогъ седеня душа или тѣло клоне.

Тко жели праве Сайдличеве прашке имати, нека се изволи у наплаћеномъ писму обратити *На Госп. А. Мола, Апатекара кодъ беле роде* у Бечу, или на доле назначене куће.

Єдна кутія са описаніемъ на нѣмакомъ езику, како да се прашакъ узима стои 1 ф. 12 кр. ср. На захтеванѣ да ће се описаніе безплатно на мацарскомъ, србскомъ и хорватскомъ езику. Одъ две кутіе манѣ се неможе послати. Наручбине изъ свію круновина найбржимъ се начиномъ одправляю.

Тко 12 кутія наручи, добыя 20 % асне.

У *Араду* кодъ Тонесъ и Фрайбергеръ. У *Бану* кодъ Бартовића Апатекара. У *Белой Цркви* кодъ Ваславица. У *Великомъ Бечкереку* кодъ Фромбаха. У *Вараду* кодъ А. Янки. У *Вуковару* кодъ Челиковића. У *Земуну* кодъ Трешчика Апатекара. У *Илоку* кодъ Плеса Апатекара. У *Липи* кодъ Деско. У *Мишровици* кодъ г. Алексе Крстоношића, кодъ Цара Аустр. и великогъ Войводе Србскогъ Франца Јосифа. У *Новомъ Саду* кодъ Гвоздановића. У *Бечею* кодъ Бизека У *Оравици* кодъ Бинтингера. У *Панчеву* кодъ Петра Кранчевића. У *Петроварадину* кодъ Юнгингера и ортака. У *Руми* кодъ г. Јов. Богдановића. У *Сегедину* кодъ Файфера и ортака. У *Сомбору* кодъ Л. Штайновогъ сина У *Темишвару* кодъ Урмана, У *Чакову* кодъ Д. Б. Войновића, у *Чегледу* кодъ А, Кристофа. У *Чонграду* кодъ И. Марсића.

☞ Славный народе Србскій!

Молимъ те, да праве ове Сайдличеве прашке изъ *ирве руке* у *Апатеки одъ роде у Бечу*, наручишъ, еръ су они сви са правимъ подписомъ г. А. Мола снабдѣвени, како да нитко не промѣни прашке те са многимъ таквимъ али лажнимъ прашкима, кои често шкодльиву смѣсу какву садрже.

Учредникъ и издаватель Александеръ Андрићъ.— Тискомъ Єрменскогъ монастира.